

PARAIDRETTE I BÆRUM

Har den en framtid ?

Presentert av Jan E. Brække, Leder i Vestre Bærum Ssl

Sted: Bærum Idrettsråds Høstkonferanse - 20.-21.oktober 2023 - Sundvolden Hotell.

INTERNATIONAL
PARALYMPIC
COMMITTEE

NORGES
IDRETTSFORBUND

Litt om meg selv

NAVN: JAN ENEVOLD BRÆKKE, 61 år og jobber til det daglige i Politiet

- **IDRETTS CV:**
- Drevet aktivt med tennis og friidrett i barndommen
- Nå Medlem av Vestre Bærum Salongskytterlag (VBS)
- Drevet med skyting siden 1972
- Ble Norges yngste aut. skytterdommer i 1977
- Landslagsskytter i perioden 1979 -1982 (jr.)
- Styremedlem i VBS siden 1980
- Vært mangeårig styremedlem i, og leder for Akershus Skytterkrets fram til ca. 2013
- Leder for VBS 1993 - 1996 og fra 2017 - d.d.
- Ansvarlig for Para utøvere i klubben fra 2015
- Assistent for paraskytter Daniel Walø (2016 - 2022)

- **SIVILT:**
- Født og oppvokst i Bærum
- Gift med Mona
- Har døtrene Kristin (26) og Malin (20)
- Fritidshobby utenom skyting: 2CV

Hva vil idretten i NORGE med Paraidretten ?

Tenkte å ha fokus på temaene

- ▶ **Norges Idrettsforbund har satt opp visse «kriterier»**
- ▶ **Gelder dette også for BÆRUM ?**
- ▶ **Hva er en parautøver ?**
- ▶ **Hvor finner vi parautøvere?**
- ▶ **Hva betyr det for et idrettslag å ha parautøvere «med på laget» ?**

Paraidrett - Én idrett - like muligheter

NIF har satt opp noen

Suksessfaktorer for kompetanse

- ▶ Idretten skal inkludere kunnskap om paraidrett som en obligatorisk del av all utdanning (trener-, leder-, klubb- og anleggsutvikling).
- ▶ Idretten skal ha parakompetanse lett tilgjengelig for alle, uavhengig av nivå og rolle.
- ▶ Idretten skal ha flere ansatte med kompetanse på paraidrett, og flere med funksjonsnedsettelse skal være engasjert i idretten (ansatte, tillitsvalgte, trenere og ledere).
- ▶ Idretten skal legge til rette for erfaringsutveksling og kompetanseoverføring på alle nivå.
- ▶ <https://www.paraidrett.no/en-idrett---like-muligheter/suksessfaktorer-for-kompetanse/>
- ▶ For at mennesker med funksjonsnedsettelser skal oppleve glede ved idretten, er det både viktig at en skaper gode sosiale miljøer, og at trenere innehar kompetanse til at den enkelte kan oppleve mestring og utvikling.

Breddeidrett:

- ▶ **Aktivitets- og konkurransetilbudet bør i størst mulig grad være tilgjengelig i den enkelte utøvers nærmiljø.**
- ▶ En av paraidrettens største utfordringer er å rekruttere nye utøvere og å få dem til å forbli aktive i idretten.

Mål for breddeidretten:

- ▶ Idretten skal tilrettelegge for et mangfoldig og inkluderende aktivitets- og konkurransetilbud for alle målgrupper i paraidretten, uavhengig av funksjonsvariasjon, nivå og alder.
- ▶ Idretten skal rekruttere flere nye parautøvere gjennom et forpliktende samarbeid internt og eksternt og ha gode strukturer for informasjon og kompetansedeling
- ▶ Idretten skal forankre arbeidet med paraidretten i planverket på alle nivå i organisasjonen gjennom økt bevissthet, og tiltak som utvikler kompetanse om paraidrett.
- ▶ Idretten skal styrke rammebetingelsene for paraidretten gjennom økt samarbeid, langsiktighet og forankring internt og eksternt.

Suksessfaktorer:

- ▶ **Idretten skal tilrettelegge for et mangfoldig aktivitets- og konkurransetilbud for alle målgrupper i paraidretten, uavhengig av funksjonsvariasjon, nivå og alder.**
 - ▶ Det bør være et idrettstilbud for parautøvere i deres lokalmiljø.
 - ▶ Idrettslagene og trenerne må ha tilgang på kompetanse for å kunne tilrettelegge for parautøvere gjennom integrerte eller egne tilbud.
 - ▶ Særforbundene, særkretsene og idrettslagene må jobbe for å skape flere sosiale møteplasser.
 - ▶ Særforbundene må jobbe for å ha aktivitetshjelpemidler som kan lånes ut til idrettslag og nye utøvere.
 - ▶ Idretten skal rekruttere flere nye parautøvere gjennom et forpliktende samarbeid internt og eksternt og ha gode strukturer for informasjon og kompetansedeling.
 - ▶ Idretten skal forankre arbeidet med paraidretten i planverket på alle nivå i organisasjonen gjennom økt bevissthet, og tiltak som utvikler kompetanse om paraidrett.
 - ▶ Idretten skal styrke rammebetingelsene for paraidretten gjennom økt samarbeid, langsiktighet og forankring internt og eksternt.
-
- ▶ **Alle anlegg bør være tilrettelagt for parautøvere**

Toppidrett

- ▶ Målet om å være sammen om de store prestasjonene i én toppidrett, skal også inkludere paraidretten.
- ▶ Innen paraidretten har diagnose en vesentlig betydning for prestasjon og klassifisering, og for individuelle helsefremmende og skadeforebyggende tiltak. Det må jobbes for at kompetansen på disse områdene skal være tilgjengelig på tvers av særidrettene.
- ▶ Paraidrettens toppidrettsutøvere skal ha likestilte muligheter til å trene og konkurrere med andre toppidrettsutøvere. Det krever tilrettelegging tilpasset den enkelte, ved hjelp av utstyr, ledsagere, assistenter og tegnspråktolk.

Mål for toppidretten

- ▶ Paraidrettens toppidrettsutøvere skal ha likestilte muligheter til å trene og konkurrere med andre toppidrettsutøvere.

Suksessfaktorer

- ▶ Idretten skal prioritere å styrke rammebetingelsene for å gi dagens og morgendagens parautøvere forutsigbarhet og langsiktighet, slik at flere kan hevde seg internasjonalt
- ▶ **Idretten skal utvikle paratoppidretten på samme grunnlag som toppidretten ellers med målstyring, forventninger og krav.**

«.....Hos Vestre Bærum Salongskytterlag spiller det ingen rolle om du er blind eller svaksynt. Her får nemlig alle lov til å skyte.....»

–».....Det er rett og slett fordi funksjonshemmede er et satsingsområde for oss, og fordi blinde ofte faller utenfor i forhold til annen idrett. Vi har ganske mange medlemmer med ulike funksjonshemninger i klubben....»

(Dette er uttalelser fra to av VBS sine blinde utøvere fortalt til Budstikka for noen år siden.)

Hva mangler i dette Skrytebildet ?

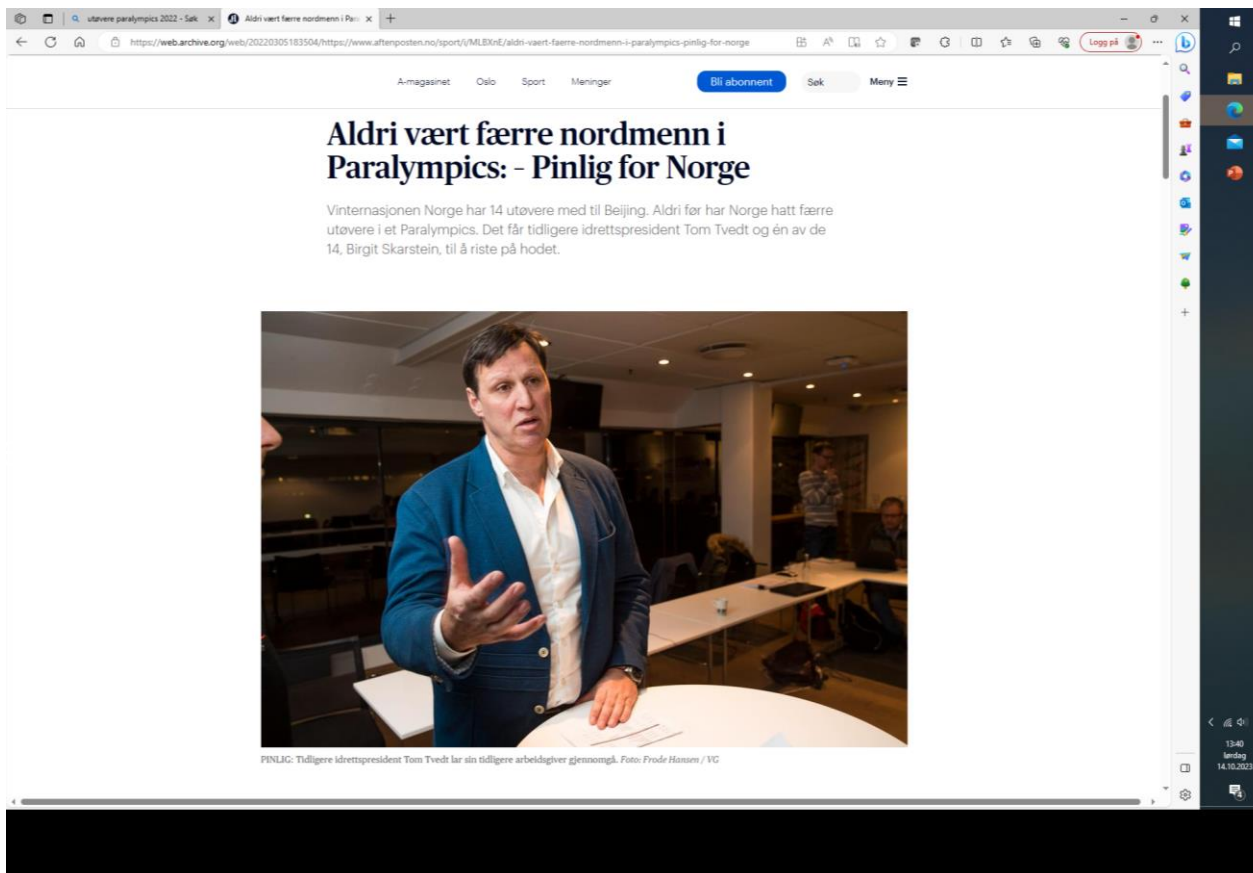
Bildet til høyre er Hentet fra Idrettsforbundets offisielle nettside hvor det vises fram Tidligere norske toppidrettsutøvere.

HVOR ER PARA utøverne?

Er de like fraværende i Bærumsidretten?

Under Paralympics i 2022 hadde Norge tidenes minste utøvertropp NORGES TROPP BESTO AV «HELE» 16 UTØVERE

The screenshot shows a web browser displaying a news article from Aftenposten. The article title is "Aldri vært færre nordmenn i Paralympics: - Pinlig for Norge". The text below the title states: "Vinternasjonen Norge har 14 utøvere med til Beijing. Aldri før har Norge hatt færre utøvere i et Paralympics. Det får tidligere idrettspresident Tom Tvedt og én av de 14, Birgit Skarstein, til å riste på hodet." Below the text is a photograph of Tom Tvedt, a man in a blue blazer, speaking at a table. At the bottom of the page, there is a caption: "PINLIG: Tidligere idrettspresident Tom Tvedt lar sin tidligere arbeidsgiver gjennomgå. Foto: Frode Hansen / VG". The browser's address bar shows the URL: "https://web.archive.org/web/20220305183504/https://www.aftenposten.no/sport/UMLEKNE/aldri-vaert-faerre-nordmenn-i-paralympics-pinlig-for-norge". The browser interface includes navigation buttons, a search bar, and a "Logg på" button. The Windows taskbar is visible on the right side of the browser window, showing the time as 13:40 on Sunday, 14.10.2023.

Fakta om idretten i Bærum

Ca. 130.000 innbyggere

Ca. 145 idrettslag inklusive
bedriftsidretten

Mer enn 55.000 medlemskap i
idretten

- ▶ Idretten i Bærum har imponerende oppslutning, 57.469 medlemskap fordelt på 112 idrettslag og om lag 60 idretter. 970 frivillige årsverk legges ned for idretten i Bærum. Imponerende!

(sakset fra Innlegg i Budstikka 22.09.22)

PARAIDRETTE I BÆRUM - Mye som ikke stemmer

▶ Det er 14 Registrerte Paraldretter i BÆRUM

- ▶ Allidrett
- ▶ Basketball
- ▶ Enkeljympa
- ▶ Friidrett
- ▶ Fotball
- ▶ Golf
- ▶ Håndball
- ▶ (Innebandy)
- ▶ (Padling)
- ▶ (Ski)
- ▶ Skyting
- ▶ Svømming
- ▶ (Tennis)
- ▶ Turn

▶ 9 Klubber med Para Idrett på programmet

- ▶ VIVIL og Helios
- ▶ Sandvika Basketballklubb
- ▶ Friskis og Svettis
- ▶ Vivil -- Hvor er tilbudet fra Tyrving ?
- ▶ VIVIL -- Hvor er Bærum SK, Stabæk, BVHIF, ØHIL?
- ▶ Bærum GK, Norderhaug GK
- ▶ VIVIL
- ▶ Ingen i Bærum? Hvor er BVHIF ?
- ▶ Ingen i Bærum? Hvor er Bærum og Strand KK ?
- ▶ VIVIL? – Oppført med Friidrett under ski ?
- ▶ Vestre Bærum Ssl - Hvor er Pistol og Trap?
- ▶ Vivil - Hvor er tilbud fra Bærumssvømmerne ?
- ▶ Ingen oppført fra Bærum – Hvor er Tilbudet ?
- ▶ Bærum Turnforening og Stabekk Turnforening

**Seiling mangler i oversikten - I oppføringen for Bærum er flere klubber fra Asker oppført med Golf, Innebandy (Superbandy), Padling, Svømming, Tennis
Hvorfor er ikke de store idrettslagene registrert med organisert Paraidrett?**

**(Daniel Walø,
Vestre Bærum Ssl.)**

– Det er fint å ha en idrett jeg kan holde på med, som er utfordrende, og man kan bli god til hvis man holder på. Når man er ute og reiser møter man også mange svaksynte fra hele Europa. Jeg møtte en annen skytter en gang som sa at vi kjemper mot hverandre på standplass, men ellers er vi en stor familie, sier Walø.

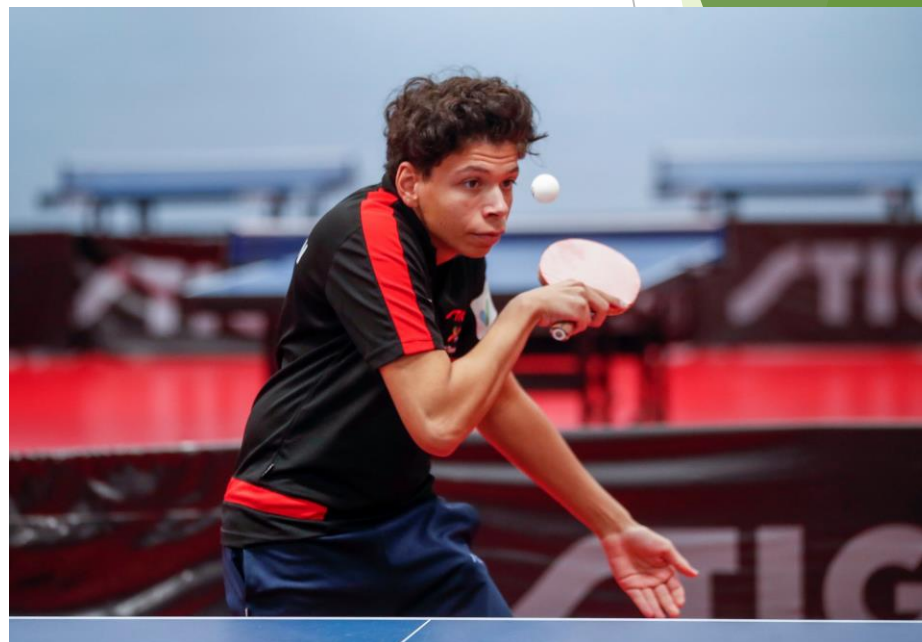

«....PS! Ida Yessica Nesse fra Tyrving skal også til Tokyo i sommer. Tyrving-jenta skal delta i Paralympics, som begynner 24. august i Tokyo i sommer.»

(Sakset fra Budstikka i forbindelse med en stor artikkel som omhandlet A&B utøvere til OL i Tokyo)

«...Jeg prøver å rekruttere andre unge para-utøvere. Det kan være vanskelig for unge med funksjonsnedsettelse å starte med idrett fordi det kan trenge litt mer tilrettelegging. Jeg har erfaring med det – hele karrieren har jeg måttet tilrettelegge....»

(Pablo Jacobsen fra Fornebu BTK i et innlegg i Budstikka i 2021)

Paraidrett vs. Idrett for Funksjonsfriske

- Idrett for parautøvere er mange ganger dyrere enn for funksjonsfriske
- Eksempel: Rullestolbruker må betale ekstra på fly for spesialbagasje og spesialutstyr som en funksjonsfrisk ikke behøver
- En Rullestolbruker eller blinde må ha med seg egne assistenter på reise
- Ofte nødvendig med ekstra hotellrom for assistenter
- Ekstrautgifter til legeattester og sertifisering / klassifiseringsamlinger m.m.

Hvem betaler for utgiftene?

- Utøver må stå for kostnadene
- Klubbene må stå for kostnadene
- Lite å hente fra kommunale- og offentlige midler
- Mulig å søke støtte til prosjekter som støttes av stiftelser og legater m.m.
- Små individuelle idretter lider da det ofte ikke gis støtte til enkeltpersoner.
- Større lagidretter og prosjekt prioriteres når det tildeles midler

HVORFOR ØNSKER VI MER FOKUS PÅ PARAIDRETTE I BÆRUM ?

- ▶ Bærum er en «stor» idrettskommune med 145 registrerte klubber /lag
- ▶ Mer enn 42% av den totale befolkning i Bærum er medlem i idrettslag
- ▶ HVORFOR ER DET DA BARE 9 KLUBBER OG LAG FRA BÆRUM MED I NIFs PARA OVERSIKT?
- ▶ FANGER IKKE IDRETTE I BÆRUM INTERESSE HOS DE MED FUNKSJONSNEDESETTELSE?
- ▶ VIL IKKE KLUBBER OG LAG GI TILBUD FOR DE MED FUNKSJONSNEDESETTELSE?

PROBLEMMOMRÅDER

- ▶ Det er langt dyrere å drive Paraidrett enn samme idrett for Funksjonsfriske.
- ▶ Det krever mer av støtteapparat, både i klubb/lag og fra familie
- ▶ Mer krevende å organisere PARAIIDRETT
- ▶ STORT BEHOV FOR SPESIALUTSTYR
- ▶ TILGJENGELIGHET

HVA KAN VI ØNSKE OSS I FRAMTIDEN?

- ▶ KAN KLUBBER OG LAG SAMARBEIDE OM PROSJEKT?
- ▶ KAN IDRETTEEN I BÆRUM SAMMEN ARRANGERE KURS OG TILBUD FOR VÅRE EGNE?
- ▶ ER DET BEHOV FOR EN KOORDINATOR SOM KAN HA PARAIIDRETTEEN I BÆRUM SOM OPPGAVE?
- ▶ ER DET MULIG Å FÅ MER ØREMERKEDE MIDLER FRA DET OFFENTLIGE SOM KUN SKAL GÅ TIL UTØVELSE AV PARAIIDRETTE?
- ▶ ØREMERKEDE LAM MIDLER OGSÅ TIL INDIVIDUELLE SÆRIDRETTER - IKKE BUNDET OPP TIL KRAVET OM MINIMUM 10 UTØVERE I LAGET.
- ▶ IDRETTSRÅDET OG KOMMUNEN MÅ STERKERE PÅ BANEN

MÅLSETNING FOR FRAMTIDEN

- ▶ ØKT ANDEL PARAUTØVERE FRA BÆRUM I PARALYMPICS
- ▶ PL 2028 / 2030 - BÆRUM BØR VÆRE DEN KOMMUNEN I LANDET MED FLEST PARAUTØVERE SLIK KOMMUNEN ER I OL FOR DE FUNKSJONSFRIKKE (VINTER OL)
- ▶ EGNE STØTTEORDNINGER SOM SAMSVARER MED REELLE KOSTNADER.
- ▶ OPPARBEIDELSE AV EN «IDÉ OG KUNNSKAPSBANK» DER KLUBBER OG LAG KAN HENTE INFORMASJON OG NYTTIG LÆRDOM.
- ▶ «FADDERORDNINGER» OG LETTERE TILGANG TIL STØTTEAPPARAT.

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN

Daniel Walø smaker på gullet han ohådde i Osijek / Kroatia juli 2019 (for øvrig også ny verdensrekord)

Sølvmedalje rundt halsen på utøveren etter iherdig innsats i VM 2019 i Sydney / Australia. Assistenten måtte nøye seg med en liten Koala